

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA

oprac. Wojciech Mrozowicz
Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ORCID: [0000-0002-4407-0698](https://orcid.org/0000-0002-4407-0698)

- Banaś Barbara, *Eryka i Jan Drostowie. Mistrzowie szkła ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu*, Wrocław: Muzeum Narodowe, 2021, ss. 226, ill.
- Bergerhausen Hans-Wolfgang, *Friedensrecht und Toleranz. Zur Politik des preußischen Staates gegenüber der katholischen Kirche in Schlesien 1740–1806*, Berlin: Duncker & Humblot, 2021 (Quellen und Forschungen zur Brandenburgischen und Preußischen Geschichte, 18), ss. 315 (E-Book).
- Bibliografia historii Śląska / Bibliographie zur Geschichte Schlesiens / Bibliografie dějin Slezska 2015*, oprac. Peter Gebers i in., red. Peter Garbers, Małgorzata Pawlak, Karol Sanojca, Wrocław–Opava: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Slezské zemské muzeum, 2021 (Acta Universitatis Wratislaviensis, 4016), ss. XXXVI, 460.
- Bonek Tomasz, *Chemia śmierci. Zbrodnie w najtajniejszym obozie III Rzeszy [Gross-Rosen]*, Kraków: Znak Horyzont, 2021, ss. 363, ill.
- Chrzan Krystian, Moździoch Sławomir, Rodak Sylwia, *Wczesnośredniowieczne grodziska w Polsce*, t. 5: *Powiat polkowicki, województwo dolnośląskie*, Wrocław–Warszawa: Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza, Wydawnictwo Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, 2019, ss. 166, ill.
- Dobrzyniecki Arkadiusz, *Łozina i okolice*, fot. Małgorzata Kujda, Warszawa–Wrocław: Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, 2020 (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria nowa. Województwo wrocławskie [dolnośląskie], 2, cz. 2), ss. XXVI, 135, [117], ill.

- Dziedzictwo kulinarne Śląska w nowych kontekstach interpretacyjnych*, red. Lidia Przymuszała, Dorota Świtała-Trybek, Opole: Uniwersytet Opolski, 2021, ss. 310, ill.
- Franke Arne, *Das schlesische Elysium*, unter Mitarbeit von Katrin Schulze, 5., überarb. u. erweiterte Auflage, Potsdam: Deutsches Kulturforum östliches Europa, 2021 (Potsdamer Bibliothek östliches Europa – Kulturreisen), ss. 307, ill.
- Gerber Adolf, *Dörfer des Altkreises Nimptsch. 1–2: Zülzendorf bis Ruschkowitz und Quanzendorf bis Groß Kniegnitz*, Bremen, 2021; ss. 406, ill.; 3: *Längenöls bis Schwentnig*, Bremen, 2020, ss. 408–646, ill.; 4: *Jordansmühl bis Schmitzdorf*, Bremen, 2020, ss. 648–792, ill.; 5: *Prauß bis Grünhartau*, Bremen, 2020, ss. 794–1044; 6–7: *Manze bis Rankau + Kuhnau bis Groß Tinz*, Bremen, 2020, ss. 1046–1245, ill.
- Giemza Dariusz, *Tajemniczy sierociniec. Duszniki-Zdrój 1945–1949*, Duszniki-Zdrój–Kudowa-Zdrój: Dariusz Giemza, 2021, ss. 108, ill.
- Gürich Rolf, *Die mährisch-schlesische Adelsfamilie von Schneckenhaus*, wyd. uzupełnione, Roßdorf: Rolf Gürich, 2021, ss. 154, 38, ill.
- „Jahrbuch für Kirchen- und Kulturgeschichte der Deutschen in Ostmittel- und Südosteuropa mit Archiv für schlesische Kirchengeschichte“, 78, 2020.
do 2019: Archiv für schlesische Kirchengeschichte
- Janeček Zdzisław, *Górny Śląsk a wojna polsko-bolszewicka na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej”*. *Relacje i komentarze*, Siemianowice Śląskie: Oficyna Wydawnicza AB, 2020, ss. 224, ill.
- Jastrzębskie uzdrowisko na łamach prasy w latach 1860–1994*, wybór i oprac. Marcin Boratyn, Dariusz Mazur, Jastrzębie-Zdrój: Moc Natury Sp. z o.o., 2021, ss. 230, ill.
- Kalendarium Politechniki Wrocławskiej [1917–2020]*, oprac. Marek Burak, Wrocław: Politechnika Wroclawska, 2020, ss. 72, ill.
- Klante Horst, *Schlesien. Flucht, Vertreibung, Neubeginn*, Berlin: Verlag am Park, 2021, ss. 113, ill.
- [Korfanty Wojciech], *Odezwa Wojciecha Korfantego do Ludu Śląskiego*, wstęp Zygmunt Woźniczka, Marian Grzegorz Gerlich, Katowice: Instytut Myśli Polskiej Wojciecha Korfantego, Śląsk, 2021, ss. 19, il.

- Krzystyniak Andrzej, *Zagadki śląskiej duszy*, Katowice: Śląsk, 2021, ss. 156.
- Kunicki Wojciech, *Die verzeitlichte Landschaft. Eine kleine Literatur- und Kulturgeschichte des Zobtenberges in Schlesien*, mit einem Kapitel zu Joseph von Eichendorff auf dem Zobtenberge von Natalia Źarska, Leipzig: Universitätsverlag, 2021, ss. 386, ill.
- Kuzio-Podrucki Arkadiusz, *Tiele-Wincklerowie. Arystokracja węgla i stali*, wyd. 4, zaktualizowane, Tarnowskie Góry: Oficyna Monos, 2021, ss. 112, ill.
- Lemańczyk Magdalena, Baranowski Mariusz, *Mniejszość niemiecka w województwie opolskim jako wartość dodana*, Warszawa–Opole: Instytut Wydawniczy Książka i Prasa, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, 2020, ss. 166, ill.
toż w języku niemieckim: *Die deutsche Minderheit als (Mehr-)Wert*, Göttingen: V&R unipress, 2021, ss. 123.
- Liszewska Weronika, *Ochrona konserwatorska średniowiecznych dokumentów z archiwum pojoannickiego w Kłodzku. Katalog wystawy*, fot. Jacek Tomaszewski, Warszawa: Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, 2020, ss. 48, ill.
- Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej. *Raport z działalności 2000–2020*, red. Iwona Purzycka, Bielsko-Biała: Muzeum Historyczne w Bielsku Białej, 2021, ss. 278, ill.
- Neß Dietmar, *Gottesdienst-Räume. Dokumentation zum evangelischen Kirchenbau des 19. und 20. Jahrhunderts in Schlesien*, Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2021, ss. 440.
- Osiedla Wrocławia. Historia*, red. Halina Okólska, współpraca Tomasz Kozubek, Wrocław: Wydawnictwo GAJT 1991 s.c., Muzeum Miejskie Wrocławia, 2021, ss. 319, tablic LXIV, ill.
- Paměť krajiny. České Slezsko 1750–1950. Kulturní krajina jako celek v proměnách dvou století, její dokumentace, studium, analýza a prezentace grafickými díly a odbornými a popularizačními texty. Kritický katalog výstavy*, ed. Vojtěch Pokorný, Pavel Šopák, Opava: Slezské zemské muzeum, 2020, ss. 200, ill.
- Pelc Ortwin, *Hugo Weczerka (1930–2021). Biografie und Schriftenverzeichnis*, Uelzen: Horst Hoffmann, 2021 (Uelzener Bibliographien, 29), ss. 20, ill.

- Polanica-Zdrój. Pierwsze dni, pierwsze lata*, red. Robert Serafin, Polanica-Zdrój: Towarzystwo Miłośników Polanicy, 2021, ss. 125, ill.
- Powstania śląskie w polskiej prasie wojskowej z lat 1918–1922 ze zbiorów Centralnej Biblioteki Wojskowej*, red. zespół pod nadzorem Jana Tarczyńskiego, Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, 2021, ss. 671, ill.
- Pozostanie miłość. Wspomnienia o bł. Edmundzie Bojanowskim*, oprac. i red. s. M. Laureta Turek, Wrocław: Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej – Służebniczki Śląskie, 2021, ss. 110, ill.
- Quester Heinz, *Von den Kirchengemeinden im schlesischen Kreis Ohlau vor der Vertreibung 1946*, Alfter, 2021 (Beiträge zur Geschichte des schlesischen Kreises Ohlau, 17), ss. 236.
- Reformation als Kommunikationsprozess. Böhmisches Kronländer und Sachsen*, Hrsg. Petr Hrachovec, Gerd Schwerhoff, Winfried Müller, Martina Schattkowsky, Wien–Köln–Weimar: Böhlau Verlag, 2021 (Norm und Struktur. Studien zum sozialen Wandel in Mittelalter und Früher Neuzeit, 51), ss. 665 (E-Book: <https://www.vr-elibrary.de/doi/epdf/10.7788/9783412519513>).
dot. m.in. Śląska
- Rojek Henryk, *100 lat KS Silesii Rybnik Sekcji Piłki Palantowej, Softballa i Baseballa*, Rybnik: Muzeum im. o. Emila Drobnego w Rybniku, 2021, ss. 263, ill.
- Sacrum i jego otoczką kulturową w realiach górnośląskich między dawnymi a nowymi czasami*, red. Marian Grzegorz Gerlich, Katowice: Śląsk, Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego, 2020, ss. 263, ill.
- Sielezin Jan Ryszard, *Na obrzeżach historii. Ks. prałat Dominik Kostiał. Życie i działalność duszpasterska (30 I 1899 – 17 VII 1974)*, Jelenia Góra: Wydawnictwo Poligrafia Ad Rem, 2020, ss. 159, ill.
- Sikorski Marek, *Nysa. Portret miasta*, Nysa: Nyski Dom Kultury w Nysie, 2021, ss. 54, ill.
- Skąpski Stefan, *Gdy byłem prezydentem Wrocławia i później. Wspomnienia*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2021, ss. 134.

- Stankiewicz Małgorzata, *Figuralne płyty nagrobne na Śląsku i Łużycach w okresie baroku (1650–1750)*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2021, ss. 189, ill.
- Stragierowicz Beata, *Panoramowe spotkania*, Wrocław: Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 2021, ss. 79, ill.
dot. Panoramy Raławickiej
- Straszak-Chandoha Sylwia, *Ziemia obiecane. Rolnictwo Dolnego Śląska w latach 1945–1956 w ujęciu ekonomicznym i historycznym*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2021, ss. 317, ill.
- Suchodolski Jacek, *Architektura schronisk i zajazdów w Dolinie Dzikiej Orlicy na pograniczu polsko-czeskim*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2021, ss. 168, ill.
- Szramek Emil, *Śląsk jako problem socjologiczny. Próba analizy (reprint i komentarze)*, Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2021, ss. 140, ill.
reprint wyd. z 1934 r.
- Szwagrzyk Krzysztof, *Cmentarz Osobowicki we Wrocławiu. Pola ofiar komunizmu*, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej, 2021, ss. 240, ill.
- Śląska fabryka fajek glinianych w Zborowskiem. Wyniki badań, studia, konteksty*, red. Barbara Papaj, Chorzów: Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, 2020, ss. 490, ill.
- Śląscy Tekszańcy*, t. 1: *Emigracja ze Śląska do Teksasu w latach 1852–1859*, oprac. Silesian Profiles Committee, przeł. i przygotował do druku Wojciech Reisch, wyd. 2, poprawione, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2021, ss. 209, ill.
- Śląscy Tekszańcy*, t. 3: *Emigracja ze Śląska do Teksasu w latach 1854–1893*, oprac. Silesian Profiles Committee, przeł. i przygotował do druku Wojciech Reisch, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2021, ss. 297, ill.
- Tegeler Hella, *Der Kreis Landeshut in Schlesien und das Riesengebirge dargestellt in Bildern und Geschichten*, Wagenfeld: Hella Tegeler, 2021.
jako strona internetowa: <https://www.kreislandeshut.de/>
- Tomanek Anita, *Pamięć i pasja. Śląski księgozbiór prof. Jana Franciszka Czempasa w zbiorach Biblioteki Śląskiej. Katalog*, Katowice: Biblioteka Śląska w Katowicach, 2020, ss. 300, ill.

- Vom ein- zum mehrkonfessionellen Landesstaat. Die Religionsfrage in den brandenburg-preußischen Territorien vom 16. bis zum frühen 18. Jahrhundert*, Hrsg. Klaus Neitmann, Berlin: Duncker & Humblot, 2021 (Forschungen zur Brandenburgischen und Preußischen Geschichte. Neue Folge. Beihefte, 16), ss. 460, ill.
dot. m.in. Śląska
- Weltzel Augustin, *Geschichte der Stadt Ratibor / Historia miasta Raciborza*, Ausgabe und Übersetzung [wyd. i przeł.] Josef Drobny, Leverkusen–Tworkau: Josef Drobny, 2021, ss. 694, ill.
wg wydania z 1861 r.
- Wrześniński Szymon, *Inkwizycja w Królestwie Polskim i księstwach śląskich*, Warszawa: Agencja Wydawnicza CB, 2021, ss. 218, ill.
- Wytatuowani Śląskiem. Górnośląska i górnicza tożsamość wyrażona tatuażem*, Muschalik Piotr, Firla Barbara, Piecha-Van Schagen Beata, red. B. Piecha-Van Schagen, Katowice–Zabrze: Akademia Sztuk Pięknych, Muzeum Górnictwa Węglowego, 2021, ss. 239, ill.
- Z Lubaniem w życiorysie. Wybór biogramów z okazji 800 lat miasta*, red. Łukasz Tekieła, Milena Sochańska, Luban: Muzeum Regionalne w Lubaniu, 2020, ss. 176, ill.
- Zehner Donata, *Modernität durch Verfahren. Gerichtsverfassung in Preußisch- und Österreichisch-Schlesien unter dem Eindruck der napoleonischen Kodifikationen*, Berlin: Duncker & Humblot, 2021 (Schriften zur Rechtsgeschichte, 201), ss. 440.
- Zieliński Andrzej, *Polskie ścieżki w dawnym Wrocławiu*, Kraków: Anatta sp. z o.o., 2020, ss. 350, ill.